

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย

The Development of Instructional Package on Teaching Esarn Folk Music For Prathom 5 Students' By Using The Zotan Kodaly Theory Learning Approach

มนัสพงศ์ ภูบาลชื่น¹

Manaspong Phubanchuen

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 10 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.77/86.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย มีค่าเท่ากับ 0.5969 หรือร้อยละ 59.69 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.69 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.11

โดยสรุป ผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ได้

¹ อาจารย์ประจำ, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม(ฝ่ายประถม)

¹ Lecturer, Mahasarakham university demonstration (Elementary)

คำสำคัญ: ดนตรีพื้นบ้านอีสาน, โซลตาน โคดาเย,

Abstract

The development of instructional package on teaching folk Esarn folk music for prathom 5 students by using the Zotan Kodaly theory learning approach, the purposes of this research were: 1) to find out an efficiency of the plans for organization of the Kodaly theory 2) to find out an effectiveness index of the plans for organization of the Kodaly theory and 3) to study satisfaction of prathom 5 students in Esarn folk music by using the Kodaly theory. The sample used in this study consisted of 16 prathom 5 students attending Mahasarakham University Demonstration School (Elementary) in the second semester of the 2013 academic year, obtained using the cluster random sampling technique. The instruments used for study comprised of : (1) Lesson plans for organization the Kodaly theory, 5 plans, for 2 hours per plan ; (2) a 20-item of learning achievement test and (3) and 10 item rating – scale questionnaire on satisfaction of using the instructional package.

The results of the study were as follows:

1. The plans for organization of the Kodaly theory had efficiencies (E1/E2) of 85.77/86.90 respectively.

2. The plans for organization of the Kodaly theory had the effectiveness indices of 0.5969 or 59.69% respectively

3. The students who learned by using the Kodaly theory learning approach are satisfied with learning Thai music at highest level ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=0.11)

In conclusion, learning activities by using the Kodaly theory was effective and appropriate to gain music skill of students. Therefore should encourage the teachers to implement these approaches in music learning more effectively.

Keywords: Esarn folk music, Zotan Kodaly.

บทนำ

ดนตรี ถือได้ว่าเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญแขนงหนึ่ง ที่ยังคงคุณค่าแห่งความเป็นไทยได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากดนตรีเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สามารถถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะ ดนตรีอันเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าของสังคมนั้นๆ(ดารัตน์ พุสดี. 2541 : 1)

ดนตรีพื้นบ้านอีสาน เป็นดนตรีพื้นบ้านของชาวอีสานที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอีสานมาเป็นเวลายาวนาน ดนตรีพื้นบ้านอีสานได้มีผู้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการไว้หลายทาง เช่น มาจากโปงของวัดที่ใช้การตีบอกชาวบ้านก่อนพระบิณฑบาต มาจากขอลอของกองเกวียนนำสินค้าไปขายจะใช้ตีบอกจุดที่พักหรือบอกระยะห่าง มาจากใช้ตีเพื่อเรียกประชุมชาวบ้านและใช้สำหรับชวนคอวัวควายเวลาปล่อยไปเลี้ยงตามป่า จนกระทั่งได้มีการนำโปงกลางมาใช้ประสมวงกับเครื่องดนตรี

พื้นบ้านประเภทอื่นๆ เช่น แคน พิณ โหวด ไห ซอง กลอง จึงเกิดมาเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานในปัจจุบัน จากประวัติความเป็นมาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าดนตรีพื้นบ้านอีสานมีความสำคัญกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอีสานอย่างแนบแน่นอย่างยาวนานจึงนับได้ว่าดนตรีพื้นบ้านอีสานเป็นภูมิปัญญาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นชาวอีสานและชาวไทยที่สำคัญ ต้องได้รับการอนุรักษ์ สืบหวัดวัฒนธรรมนี้ไว้ให้คงอยู่คู่แผ่นดินไทยอย่างไม่มีวันจางหาย และแนวทางทางหนึ่งที่จะทำให้ดนตรีพื้นบ้านอีสานสามารถดำรงอยู่กับท้องถิ่นอีสานและประเทศชาติได้คือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนและเยาวชนของชาติได้มีความตระหนักเห็นความสำคัญของดนตรีพื้นบ้านมีความสามารถที่จะดูแลดนตรีพื้นบ้านเป็น พังเป็น เห็นคุณค่าและร่วมสืบหวัดมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญนี้ไว้ (เจริญชัย ชนไพโรจน์. 2549 : 6)

ดนตรีได้รับการบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551. 2551 : 182) ซึ่งการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตรที่มุ่งให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้น โรงเรียนจึงได้พยายามให้นักเรียนได้เรียนรู้ศิลปะดนตรีพื้นบ้านมากขึ้น โรงเรียนในภาคอีสานหลายโรงเรียนจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนทางดนตรีพื้นบ้านมากขึ้นเพื่อตอบสนองจุดเน้นดังกล่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม(ฝ่ายประถม)ได้จัดให้มี

การเรียนการสอนวิชาศิลปะ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่ายังมีความต้องการที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีเพื่อให้ส่งผลต่อทักษะทางทางด้านดนตรีของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการปฏิบัติดนตรี ครูผู้สอนยังขาดเทคนิค และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน ขาดแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ ขาดทักษะดนตรี จากข้อมูลปัญหาเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ควรการพัฒนาและหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ แนวทางการแก้ปัญหาามีหลายวิธี แต่วิธีที่ผู้วิจัยสนใจ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวความคิดของโซลตาน โคดา

โซลตาน โคดา (Zotan Kodaly) เป็นนักประพันธ์เพลงชาวฮังการี มีแนวคิดการจัดการเรียนการสอนดนตรีไว้ว่า การสอนดนตรีควรมีการสอนเป็นระบบระเบียบ การฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจและซาบซึ้งในการเรียนดนตรี การอ่าน การเล่นดนตรี การสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จะต้องสอนในระยะต่อมา รวมทั้งวรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้คือ เพลงพื้นบ้านเพราะใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด ในระยะต่อมาจึงนำเอาเพลงที่มีคุณค่ามาใช้ในการเรียนการสอนหลักการนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนดนตรีในทุกประเทศทั่วโลกได้ จุดเด่นในวิธีการสอนของเขาพอสรุปออกมาได้ดังนี้คือ 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ร้องเนื้อ เป็นการสอนร้องเพลง (เนื้อร้อง) โดยเลือกเพลงที่มีโน้ตตรงกับเนื้อหา ชั้นที่ 2 สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ ชั้นที่ 3 สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะต่างๆ เป็นการให้ผู้ร้องออกเสียง "ทา" แทนตัวโน้ต ชั้นที่ 4 การอ่านโน้ตและร้องโน้ต เป็นการใช้

ตัวโน้ตแทนสัญลักษณ์ภาพ และชั้นที่ 5 การสร้างสรรค์ (ธนุทธ์ สุทธจิตต์. 2544 : 111)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตาน โคตยา จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเชื่อว่า แผนการเรียนรู้จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ(ดนตรี) ในระดับประถมศึกษาให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 ห้อง รวม 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 (กลุ่มผู้ชาย) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้อง รวม 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 3 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 5 แผน ใช้

เวลาเรียน 10 ชั่วโมง เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ผลการประเมินดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.60

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ชุดเดิม) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3. แบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ชุดเดิม) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3. วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 16 คน ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเตรียมจัดสภาพห้องเรียน และนักเรียน

2. ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

3. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อุทิศกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตาน โคตยา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 แผน การ จัด การ เรียน รู้ ตาม แนวความคิดของโซลตาน โคตยาแก่นักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม จำนวนรูปแบบละ 5 แผน รวมเวลาเรียนรูปแบบละ 10 ชั่วโมง

4. หลังจากการสอนสิ้นสุดลงด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จึงทดสอบหลังเรียนด้วย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

5. ใช้แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโชลตัน โคตยา

6. นำผลจากการทดลองมาตรวจให้คะแนน ตามวิธีการให้คะแนนของเครื่องมือแต่ละ

ชนิดที่อธิบายไว้ในหัวข้อการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสร็จแล้วนำผลการตรวจให้คะแนนมาจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติต่อไป

5. ประเมินและรวบรวมผล

นำแบบทดสอบที่ทำการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6. วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนจากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ที่นักเรียนทำได้จากการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโชลตัน โคตยา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

เลขที่	ก่อนเรียน (20)คะแนน	คะแนนแบบทดสอบย่อยและแบบประเมินทักษะ การฝึกปฏิบัติทำหน่วยการเรียนรู้						รวม (40) คะแนน	หลัง เรียน (20) คะแนน
		หน่วยที่ 1 (5) คะแนน	หน่วยที่ 1 (5) คะแนน	หน่วยที่ 1 (5) คะแนน	หน่วยที่ 1 (5) คะแนน	หน่วยที่ 1 (5) คะแนน	รวม (40) คะแนน		
1.	15	5	5	9	9	9	37	19	
2.	14	4	4	7	8	8	31	17	
3.	15	5	5	9	9	10	38	19	
4.	14	5	5	9	9	9	37	18	
5.	13	5	4	8	8	8	33	17	
6.	13	5	5	8	8	9	35	17	
7.	14	5	5	9	8	8	35	18	
8.	15	5	5	10	9	10	39	19	
9.	14	5	5	9	9	9	37	18	
10.	13	4	4	8	8	8	32	16	
11.	11	3	3	7	7	7	27	14	
12.	15	5	5	9	9	10	38	19	
13.	14	5	5	8	9	9	36	17	
14.	10	3	3	6	6	7	25	16	
15.	13	4	5	8	8	9	34	17	

16.	13	5	5	8	8	9	35	17	
รวม	216	73	73	132	132	139	549	278	ตาราง
\bar{X}	13.50	4.56	4.56	8.25	8.25	8.69	34.31	17.38	ง 2
S.D.	1.41	0.73	0.73	1.00	0.86	0.95	3.94	1.36	ผล
%	67.50	91.20	91.20	82.50	82.50	86.90	85.77	86.90	การ
ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ (E1 / E2)							E1	E2	วิเคราะห์

หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน หลังเรียน	ผลรวมของคะแนน ก่อนเรียน	E.I.
16x20	278	216	0.5969

ตาราง 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ตามแนวความคิดของโซลตาน โคดาย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1.ข้าพเจ้าชอบเรียนดนตรีพื้นบ้านอีสาน.....	4.13	0.50	มาก
2.ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียน.....	3.69	0.69	มาก
3.ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	4.13	0.62	มาก
4.เวลาว่างข้าพเจ้าชอบเล่นเครื่องดนตรี.....	4.06	0.57	มาก
5.ข้าพเจ้าเรียนรู้ด้วยความเข้าใจอย่างมีความสุข..	4.06	0.68	มาก
6.ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานเพราะเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.	4.25	0.45	มาก
7.ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่อถึงเวลาเรียนเรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน.	4.31	0.48	มาก
8.การสอนครูใช้สื่อที่หลากหลาย	3.94	0.44	มาก
9.ดนตรีพื้นบ้านอีสานเป็นวิชาที่ฝึกให้ข้าพเจ้ามีสมาธิมากขึ้น	4.00	0.73	มาก
10.เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าชอบปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสาน..	4.13	0.62	มาก
รวม	4.07	0.11	มาก

สรุปผลและรายงานผล

1. เมื่อนักเรียนทั้ง 16 คนได้เรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตาน โคดาย

ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.77/86.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตาน โคดาย มีค่าเท่ากับ

นำมาวิเคราะห์ระหว่างเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดของโชตาน โคตยา และได้ผ่านการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยจัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล เน้นให้นักเรียนฟัง สังเกต และฝึกปฏิบัติตามแบบเพื่อที่จะได้ฝึกปฏิบัติดนตรีได้ถูกต้องตามวิธีการและรูปแบบการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง โดยครูผู้สอนจะประเมินพฤติกรรมการเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนไปพร้อมกันด้วย และมุ่งเน้นทักษะให้นักเรียนได้ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญด้านดนตรีมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจารณ์ถึ (2555 : 77 - 97) พบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรี ตามแนวความคิดของโชตาน โคตยา และแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ เรื่องดนตรีสากลเบื้องต้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6520 และ 0.7086 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 65.20 และ 70.86 ตามลำดับ

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโชตาน โคตยา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการออกแบบการจัดการกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นได้เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสาระที่นักเรียนมีความชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ชอบเล่นเครื่องดนตรีอยากเป็นนักดนตรีของโรงเรียน ได้เล่นเครื่องดนตรีร่วมกับเพื่อนๆ สามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีต่อนักเรียนสอดคล้อง งานวิจัยของ ทองม้วน พันธุ์เลิศ (2555 : 89 - 94) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรี

ตามแนวคิดของโชตาน โคตยาและกลุ่มที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.26 และ 4.24 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการสอนดนตรี ครูผู้สอนควรศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาดนตรีหลายๆท่าน แล้วนำจุดเด่นของแนวคิดนั้นๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ เช่น แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของชินอิชิ ชูซุกิควรใช้กับนักเรียนที่มีความสนใจด้านดนตรีเป็นพิเศษ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาเพราะมีความใกล้ชิดกับครูและควรمرจำนวนไม่มากเพื่อให้ดูแลได้อย่างทั่วถึง

1.2 การสอนดนตรีพื้นบ้านอีสาน ควรสอนเนื้อหาเบื้องต้นให้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะด้านดนตรีในระดับสูงต่อไป

1.3 ควรเลือกเพลงหรือลายดนตรีพื้นบ้านที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน ไม่ยากจนเกินไปหรือเลือกเพลงที่นักเรียนรู้จัก

1.4 การนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดของโชตาน โคตยาเหมาะสำหรับนำไปใช้จัดการเรียนรู้ในห้องเรียนทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยซ้ำ โดยการปรับปรุงเนื้อหาวิชา เพลงและกิจกรรมให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานชนิดอื่นๆ เช่น โปงลาง แคน โหวด เป็นต้น และในรายวิชาอื่นๆ ที่เป็นปัญหาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ผลงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ที่ให้ความกรุณาเอาใจใส่ดูแลให้คำปรึกษามาโดยตลอด จนกระทั่งการวิจัยสำเร็จตามจุดประสงค์ และให้ความช่วยเหลือด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526). *ดนตรีพื้นบ้านอีสาน*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2544). *การสอนดนตรีเพื่อพัฒนาความซาบซึ้งแนวการพัฒนาหลักสูตรและการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาร์ตัน พัดดี. (2541). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง ซิ่ง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทองม้วน พันธุ์เลิศ. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะด้านดนตรี เรื่อง ดนตรีสากลเบื้องต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย และแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2541). *การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของโคดาย (Kodaly Method)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภารัตน์ คู่คิด. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะทางดนตรี เรื่องการบรรเลงดนตรีไทยเบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย และแนวคิดของซินอิซอ ชูซูกิ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสกสรร พรหมไชยา. (2548). *การเปรียบเทียบทักษะทางดนตรีและผลสัมฤทธิ์ทางดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแบบของโซลตัน โคดายและคาร์ลออร์ฟกับการจัดการเรียนรู้แบบพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.